

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2023

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U.2021 r. poz. 1119) oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, każda gmina zobowiązana jest do podejmowania działań mających na celu zwalczanie zjawisk patologii społecznej, a w szczególności alkoholizmu i narkomanii. Realizacja zadań, o których jest mowa prowadzona jest w postaci **gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii**, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki określone w NPZ. W tym celu ustawy przewidują przeznaczenie dochodów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie „na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”. Ww. program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych, zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu wśród mieszkańców gminy Oleśnica. Sposoby realizacji zadań ujętych w programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w oparciu o posiadane zasoby. Zadania, które będą realizowane w ramach gminnego programu można podzielić na trzy grupy:

- **pomoc** osobom, które w jakikolwiek sposób ucierpiały w związku z ww. zjawiskami (chodzi tu zarówno o same osoby uzależnione, jak i ich rodziny, a także najbliższe otoczenie);
- **profilaktyka** bardzo szeroko rozumiana, w tym również podejmowanie działań związanych z promocją zdrowia w ramach poszerzenia i udoskonalenia oferty realizacji programów profilaktycznych z zakresu uzależnień także behawioralnych, o których mowa w NPZ

- **monitoring i badania** problematyki w tym zdiagnozowanie skali zjawiska, które jest warunkiem niezbędnym do właściwej jego oceny, a co za tym idzie, zaplanowania metod jego zwalczania, o których mowa w NPZ.

PODSTAWA PRAWNA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oleśnicy działa w oparciu:

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późn. zm.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r.
- Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- konwencja o prawach osób niepełnosprawnych.

PROGRAMY KRAJOWE Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025

PROGRAM WOJEWÓDZKI Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Regionie Świętokrzyskim

PROGRAMY GMINNE

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Oleśnica na lata 2021-2024
- Strategia Rozwoju Gminy Oleśnica na lata 2021-2030
- Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Niniejszy program uwzględnia założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia (Dz.U. z 2021 r. poz. 642), dotyczące zadań samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych oraz zmiana struktury ich spożycia poprzez:

- promowanie trzeźwości oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich;
- inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia napojów alkoholowych oraz innych uzależnień w tym behawioralnych;

- racjonalne ograniczenia dostępności alkoholu;
- kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy.

Ochrona dzieci i młodzieży przed alkoholem i narkotykami oraz uzależnieniami behawioralnymi poprzez:

- konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim oraz zakazu reklamy napojów alkoholowych;
- tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i narkotyków w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej);
- rozwijanie profilaktyki rodzinnej – uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci oraz udzielanie profesjonalnej pomocy rodzicom, których dzieci się upijają lub narkotyzują, poprzez spotkania, rozmowy i pogadanki z nauczycielami i pedagogami;
- zapewnienie pomocy wychowawczej i terapeutycznej młodzieży z problemami alkoholowymi i narkotykowymi oraz uzależnień behawioralnych;
- zwiększenie dostępności pomocy socjalnej, psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- pomoc dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich dostarczających opieki dzieciom i wspierających proces zdrowienia rodzin z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- pomoc osobom niepełnosprawnym cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz z potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom poprzez:

- leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz pomoc dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym;
- stwarzanie dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego, prowadzenie zajęć w czasie ferii zimowych i wakacji letnich w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o których mowa w NPZ;
- zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii osób uzależnionych i współuzależnionych członków ich rodzin w tym osób niepełnosprawnych
- Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych poprzez: organizację szkoleń przedstawicieli wybranych zawodów w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NPZ.

Realizator programu

Burmistrz Miasta i Gminy Oleśnica, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy UM i G Oleśnica.

Podmioty współpracujące w realizacji Programu

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Placówki oświatowe znajdujące się na terenie gminy, Policja, Parafia
- Instytucje i stowarzyszenia pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy oraz osób działających na rzecz osób i dzieci dotkniętych z uzależnieniami behawioralnymi.

Diagnoza sytuacji w gminie Oleśnica

Dane dotyczące zagrożeń behawioralnych obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z uzależnieniami behawioralnymi - wśród dwóch grup reprezentujących lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy i młodzież szkolna Gminy Oleśnica.

Celem badania jest identyfikacja występujących w lokalnym środowisku zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi związane z:

- uzależnieniem od gier hazardowych,
- uzależnieniem od Internetu, telefonu oraz korzystania z portali w mediach społecznościowych,
- uzależnieniem od zakupów, uzależnieniem od pracy.

Dorośli mieszkańcy:

- Za wskaźnik można uznać deklaracje dorosłych mieszkańców gminy, mówiące, że posiadają oni wiedzę na temat czym są uzależnienia behawioralne. Za najistotniejsze problemy społeczne w kontekście uzależnień behawioralnych, mieszkańcy Gminy Oleśnica uznali: uzależnienie od komputera i Internetu (74%), pracoholizm (55%) oraz zakupoholizm (44%). Respondenci wskazują, że wśród dorosłych mieszkańców Gminy Oleśnica 84% nigdy nie grało w gry hazardowe na pieniądze, a 16% przyznało, iż uczestniczyli w takiej formie hazardu. Największą popularnością cieszą się: gry Totalizatora Sportowego (66%) oraz zdrapki (50%). Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. 38% przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, 17% gra, gdyż potrzebuje pieniędzy na jakiś „ekstra” wydatek, kolejne 17%, że ma przecucie, iż czeka na nich duża wygrana, 17%, że jest to dla nich rozrywka, sposób na nudę, a 17% gra dlatego, że lubi towarzyszące temu emocje. 95% mieszkańców jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Przeciwnego zdania jest 3% respondentów. Spora część mieszkańców przyjmuje konstruktywne postawy względem gier hazardowych. 47% uważa za nieprawdę określenie „na takich grach można dużo zarobić”. 50% nie zgadza się z twierdzeniem: „nawet jeżeli się chwilowo przegrywa to potem można się odegrać”, a 42% również uważa za nieprawdziwe zdanie „czasem trzeba od kogoś pożyczyć pieniądze, aby zainwestować w grę”. 24% przyznaje, że zauważa u siebie symptomy typowe dla FOMO. 63% respondentów twierdzi, że korzysta ze smartfonu 2 godziny dziennie, co można uznać za rozsądny czasokres. Niepokojące są wskazania łącznie 24% badanych, którzy deklarują czas przeznaczony na korzystanie z telefonu od 2 do 6 godzin dziennie. 73% badanych deklaruje, że nie zauważa u siebie symptomów charakterystycznych dla uzależnienia od korzystania z portali społecznościowych. Warto zauważyć, że 11% przyznało, że odczuwa dyskomfort i niepokój, kiedy nie może zalogować się do swoich mediów społecznościowych. 21%

przyznało, że ich dziecko spędza „w Internecie” za dużo czasu. Problem zakupoholizmu nie jest powszechnym w lokalnej społeczności. 8% respondentów przyznało, że zdarzają się im niekontrolowane zakupy. Z kolei 92% wyraziło zdanie przeciwne wskazując, że ten problem ich nie dotyczy. 85% mieszkańców gminy jest zdania, iż od pracy można się uzależnić a 13% uważa przeciwnie.

Młodzież szkolna :

- Uczniowie najczęściej spędzają przed komputerem czas do 2 godzin dziennie (24%). Kolejne 26% deklaruje czas pomiędzy 2 a 6 godzin dziennie. W przypadku korzystania ze smartfonu uczniowie deklarują najczęściej czas do 4 godzin dziennie (34%). Na uwagę zasługują deklaracje uczniów mówiące o korzystaniu ze smartfonu powyżej 6 godzin dziennie (19%). Uczniowie najczęściej korzystają z komputera i Internetu w domu (95%). A jako powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: kontakt ze znajomymi (66%), oglądanie filmów (61%), słuchanie muzyki (61%), granie w gry online (53%) oraz naukę (50%). 34% uczniów z pozytywnym skutkiem ograniczyło czas poświęcany na korzystanie z Internetu. Uczniowie z w sporej większości (84%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 16% miało do czynienia z taką formą hazardu. Jeżeli chodzi o rodzaj gier na pieniądze, uczniowie najczęściej grają kolejno w zdrapki (50%), gry liczbowe Totalizatora Sportowego (17%) oraz automaty do gier (17%). Wśród przyczyn podejmowania się gry na pieniądze, na jakie wskazują badani uczniowie dominują motywy finansowe oraz rozrywkowe. Dla 50% uczniów te gry są sposobem na nudę, a 33% lubi towarzyszące grze emocje. Pojawiły się również wskazania mówiące, że: uczniowie grają, gdyż mają przeczucie, iż czeka ich duża wygrana (50%) oraz chęć posiadania większej ilości pieniędzy na codzienne wydatki (33%). Niepokojące są deklaracje 33% uczniów wskazujące na granie związane z odreagowaniem emocji. 29% uczniów przyznaje, że przynajmniej raz grało na automatach w salonach gier. Natomiast 71% wskazuje, że nie miało nigdy do czynienia z taką formą hazardu. W konkursach polegających na wysyłaniu płatnych smsów organizowanych przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, deklaracje wskazują, że wśród młodzieży nie są one popularne – 89% nigdy nie brało w nich udziału taki sam procent uczniów jest zdania, że od grania w gry hazardowe na pieniądze można się uzależnić. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali: uzależnienie od smartfon i mediów społecznościowych (66%) oraz uzależnienie od Internetu (63%).

Profilaktyka jest systemową odpowiedzią na zjawiska uznawane za zagrożenie dla zdrowia publicznego. W tym sensie dotyczy również tzw. nałogów behawioralnych, które wiążą się z licznymi szkodami zdrowia somatycznego, psychicznego oraz negatywnymi skutkami funkcjonowania społecznego. Profilaktyka to zapobieganie problemom, zanim one wystąpią lub minimalizowanie szkód związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych. Z tego względu adresatami oddziaływań profilaktycznych są najczęściej ludzie młodzi, ale nie można też zapomnieć o osobach dorosłych. Skuteczna profilaktyka prowadzona wśród młodzieży może zmniejszyć koszty związane z leczeniem nałogów behawioralnych u osób dorosłych, a także zmniejszyć wydatki publiczne związane z naprawianiem szkód społecznych powstałych w wyniku tych problemów.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

ZADANIE 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych narkomanią oraz uzależnień behawioralnych.

Planowane działania realizowane będą w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia w tym finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień dla mieszkańców Gminy Oleśnica, poprzez świadczenie pomocy psychologa i terapeuty. Oferta działalności Punktu skierowana jest w szczególności do osób:

- uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych w tym uzależnień behawioralnych
- członków rodzin osób uzależnionych;
- będących w kryzysie emocjonalnym;
- osób doznających przemocy (ofiar);
- osób stosujących przemoc (sprawców).

Zadania Punktu Konsultacyjnego :

- działania informacyjne dotyczące problemów związanych z chorobą alkoholową, uzależnieniem od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych z możliwościami pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom;

- motywowanie do podjęcia terapii zarówno osób uzależnionych jak i osób współuzależnionych;
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych, udzielanie porad i wsparcia dla członków rodzin, gdzie występują problemy; udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, o których mowa w NPZ.
- organizowanie pomocy terapeutycznej w formie programu psychoterapii, edukacji indywidualnej prowadzonej przez kompetentne organizacje i osoby fizyczne zajmujące się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy, a także uzależnień behawioralnych w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NPZ.
- prowadzenie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu w ramach procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.
- finansowanie kosztów sporządzania opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- wspieranie stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych.
- współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień i pomocą osobom uzależnionym w ramach upowszechniania standardów i procedur profilaktyki, o których mowa w NPZ.
- współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NP.

ZAKRES DZIAŁANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu narkomanii oraz uzależnień behawioralnych			
Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
1.1. Prowadzenie terapii motywującej do zmiany oraz motywowanie do leczenia osób uzależnionych.	psycholog, terapeuta koordynacja Gminna Komisja- zwana dalej GKRPA	Liczba osób objętych działaniami.	Środki własne gminy

1.2. Działania skierowane do osób utrzymujących abstynencję po leczeniu.	Koordynacja- GKRPA psycholog, terapeuta inne podmioty	Liczba osób objętych działaniami.	j. w.
1.3. Doposażenie podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w zakresie leczenia uzależnień.	Podmiot leczniczy	Liczba przebadanych osób.	j. w.

ZADANIE 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Planowane działania w ramach zwiększenia dostępności specjalistycznej, dla osób doznających przemocy w rodzinie, o której mowa w NPR:

- objęcie członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz ofiar przemocy w rodzinie bezpłatną pomocą terapeutyczną i psychologiczną.
- prowadzenie działań interwencyjnych, informacyjnych i doradczych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w tym osób z uzależnieniami behawioralnymi w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NPZ.
- prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych, a także dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy, o której mowa w NPZ.
- stała współpraca z Policją w zakresie procedury „Niebieskiej Karty” i innych działań prewencyjnych dotyczących problemów przemocy.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
2.1. Działalność placówek wsparcia dziennego (np. świetlica).	koordynacja GKRPA inne podmioty MGOPS	Liczba placówek wsparcia dziennego. Liczba osób uczęszczających do placówek.	Środki własne gminy
2.2. Działalność Punktu Konsultacyjnego	koordynacja GKRPA psycholog, terapeuta, inne podmioty MGOPS	Rodzaj prowadzonych działań. Liczba osób korzystających z porad.	j. w.
2.3. Poradnictwo oraz działania interwencyjne skierowane do dzieci i młodzieży eksperymentującej lub używającej środki psychoaktywne oraz zagrożonej innymi uzależnieniami w tym behawioralnymi.	koordynacja GKRPA psycholog, terapeuta inne podmioty	Liczba osób korzystających z porad.	j. w.

2.4. Poradnictwo oraz działania warsztatowe dla rodziców dzieci i młodzieży eksperymentujących lub używających środki psychoaktywne oraz zagrożonych innymi uzależnieniami w tym behawioralnymi.	koordynacja GKRPA psycholog, terapeuta inne podmioty placówki oświatowe	Liczba osób korzystających z porad.	j. w.
2.5. Wspieranie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej (w tym związanej z występowaniem przemocy w rodzinie) oraz realizowanie projektów socjalnych i edukacyjnych, - w tym praca zespołu ds. interwencji kryzysowej.	Parafia Policja Realizatorzy projektów socjalnych	Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „NK”. Liczba spotkań grup roboczych Liczba rodzin , w których prowadzono procedurę „NK”.	
2.6. Prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy.	psycholog, terapeuta Inne podmioty koordynacja GKRPA	Liczba projektów. Liczba uczestników. Liczba sprawców przemocy korzystających z działań.	

ZADANIE 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne podmioty realizujące działania z zakresu pomocy dziecku i rodzinie na terenie gminy.
2. Realizacja cyklicznych programów i warsztatów profilaktycznych skierowanych do uczniów szkoły i przedszkola w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o których mowa w NPZ inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich

programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

3. Realizacja i prowadzenie programów nastawionych na wczesną profilaktykę m.in.: „Szkoly dla rodziców”, „Cukierki”, „Debata” itp. Planowane działania w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NPZ, w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e- uzależnienia) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w NPZ.
4. Organizacja i finansowanie spotkań, szkoleń podnoszących kompetencje dla osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ.
5. Organizowanie i finansowanie programów z elementami wczesnej profilaktyki, które w swoim działaniu nastawione są na mądrą i twórczą formę spędzania wolnego czasu bez używek ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Współdział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez realizację **projektu profilaktyczno-edukacyjnego** adresowanego dla dzieci i młodzieży ze szkół, świetlic środowiskowych, stowarzyszeń działających na terenie gminy, które w swojej działalności statutowej mają przede wszystkim na celu wspieranie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z pogranicza patologii w tym alkoholizmu. Realizacja ww. projektu przewidziana jest w okresie całego roku kalendarzowego. Osoba (przeszkolona z zakresu profilaktyki uzależnień) prowadząca ww. projekt ma go realizować przy odpowiednio opracowanym scenariuszu, konspekcie, ćwiczeniu praktycznym. Celem tego zadania jest aktywizacja dzieci i młodzieży, nauka efektywnego i twórczego spędzenia czasu wolnego i umiejętności korzystania z niego w sposób właściwy. Zadania te mają być realizowane w różnego typu przedsięwzięciach tj.: konkursach, kółkach zainteresowań warsztatach muzycznych, plastycznych, teatralnych, grupie informatyczno-medialnej, sekcji turystyczno-krajoznawczo regionalnej, klubach i sekcjach sportowych. Projekt ma kończyć się ewaluacją dokonanych wytworów lub występem. Wynagrodzenie dla osoby prowadzącej zajęcia w ramach ww. projektu ustala się na kwotę 40,00 zł brutto za godzinę (umowa – zlecenie -wynagrodzenie osobowe, w tym pochodne). Powyższe działania mają na celu kształtowanie pozytywnych postaw; tj. zdrowego trybu życia, samodyscypliny,

odpowiedzialności i umiejętności pracy w zespole oraz aktywnego i twórczego wykorzystania czasu wolnego bez używek w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o których mowa w NPZ, inicjonowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych. Realizacja projektów daje możliwość doposażenia placówek świetlic w niezbędny sprzęt, który ułatwi pracę z dziećmi i uatrakcyjni zajęcia w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w NPZ.

6. Udział w lokalnych i ogólnopolskich akcjach i kampaniach edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień (m.in. *Zachowaj Trzeźwy Umysł, Postaw na Rodzinę, Odpowiedzialny Kierowca, Reaguj na Przemoc* itp.) w tym współpraca z lokalnymi mediami w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w NPZ.
7. Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych w środowisku lokalnym i szkolnym – dystrybuowanie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym (ulotki, plakaty, filmy), organizowanie wydarzeń (lokalne imprezy powiązane z przedmiotową tematyką, spotkania dla rodziców, warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej, pogadanki i otwarte spotkania ze specjalistami) i prowadzenie kampanii społecznych.
8. Szeroko pojęte edukowanie – szkolenia dla nauczycieli i pedagogów, terapeutów uzależnień, pracowników socjalnych i służb pomocy społecznej, policji, lekarzy, osób zaangażowanych w prace Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
9. Pedagogizację rodziców – spotkania ze specjalistami z zakresu uzależnień w tym behawioralnych. Współpracę między instytucjami funkcjonującymi na terenie gminy celem możliwie szybkiego podjęcia działań profilaktycznych i interwencyjnych.
10. Promowanie zdrowego stylu życia i postaw poprzez dofinansowanie integracyjnych festynów rodzinnych, konkursów, zawodów sportowych, obozów, szkolnych dni profilaktyki itp. Współfinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zawierających programy profilaktyczno-edukacyjne ukierunkowane na problemy alkoholowe, narkomanii oraz

uzależnień behawioralnych w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym, o którym mowa w NPZ.

11. Dofinansowanie zakupu nagród, materiałów edukacyjno-informacyjnych, gadżetów profilaktycznych, artykułów biurowych, przemysłowych niezbędnych do realizacji działań związanych z problemem uzależnień, profilaktyką oraz promocją zdrowia np. podczas organizowania konkursów, turniejów, szkoleń, zajęć opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych, w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w NPZ . Zakup materiałów edukacyjnych o prowadzenia zajęć profilaktycznych w szkołach (książki, broszury, ulotki, plakaty, płyty CD).
12. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej.
13. Realizacja i dofinansowanie działań z zakresu profilaktyki rówieśniczej koncerty, spektakle itp., w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e- uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w NPZ .
14. Dofinansowanie świetlic środowiskowych – socjoterapeutycznej (zajęcia socjoterapeutyczne, terapia korekcyjno-kompensacyjna, rozwój zainteresowań, pomoc w nauce).
15. Działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych.
16. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
17. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach m.in. akcje profilaktyczne Policji – *Trzeźwy poranek*, szkolenia dla przyszłych kierowców w szkołach nauki jazdy itp.
18. Przeprowadzenie diagnozy społecznej w ramach monitorowania i badania problematyki, o której mowa w NPZ.

ZAKRES DZIAŁANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
3.1. Realizacja programów, warsztatów oraz akcji profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	koordynacja GKRPA psycholog, terapeuta placówki oświatowe inne podmioty	Rodzaj prowadzonych działań. Liczba osób objętych działaniami.	j. w.
3.2. Profilaktyka rówieśnicza.	Placówki oświatowe	Rodzaj prowadzonych działań.	j. w.
3.3. Organizowanie wycieczek dla dzieci jako element całorocznej profilaktycznej pracy z dziećmi.	koordynacja GKRPA MGOPS Inne podmioty	Rodzaj prowadzonych działań. Liczba osób objętych działaniami.	j. w.
3.4. Prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych oraz włączanie się w realizację kampanii ogólnopolskich.	koordynacja GKRPA Policja placówki oświatowe Parafia Inne podmioty	Rodzaj prowadzonych działań.	j. w.

3.5. Działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla rodziców.	koordynacja GKRPA psycholog, terapeuta inne podmioty placówki oświatowe	Rodzaj prowadzonych działań. Liczba osób uczestniczących w działaniach.	j. w.
3.6. Działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla sprzedawców napojów alkoholowych.	koordynacja GKRPA POLICJA	Liczba osób uczestniczących w działaniach.	j. w.
3.7. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.	koordynacja GKRPA Policja	Rodzaj i liczba prowadzonych działań.	j. w.

3.8. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy dziecku, rodzinie, osobom uzależnionym.	Instytucje zajmujące się udzielaniem pomocy dziecku, rodzinie, osobom uzależnionym psycholog, terapeuta	Formy edukacyjne Liczba uczestników.	j. w.
3.9. Stwarzanie alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako kontynuacja działań profilaktycznych w szkołach.	koordynacja GKRPA Inne podmioty placówki oświatowe Parafia	Liczba godzin przeprowadzonych zajęć. Liczba uczniów objętych działaniami.	j. w.

3.10. Działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.	MGOPS Placówki oświatowe Inne podmioty	Liczba dzieci dożywionych.	j. w.
3.11. Podejmowanie działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla osób poniżej 18 roku życia.	koordynacja GKRPA POLICJA Inne podmioty	Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych Liczba ujawnionych nieprawidłowości.	j. w.
3.12. Diagnozowanie i monitorowanie stanu problemów alkoholowych i narkomanii na terenie miasta.	koordynacja GKRPA Policja MGOPS placówki oświatowe	Rodzaj prowadzonych działań.	j. w.

ZADANIE 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Planowane działania:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.
2. Wsparcie merytoryczne oraz finansowe instytucji i stowarzyszeń działających w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach upowszechniania standardów i procedur profilaktyki, o których mowa w NPZ.

Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Sposób realizacji	Realizator	Wskaźniki realizacji	Źródła finansowania
4.1 Prowadzenie przez niepubliczne podmioty zadań z obszaru przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.	koordynacja GKRPA Inne podmioty	Liczba placówek wsparcia dziennego. Liczba osób uczęszczających do placówek.	Środki własne gminy
4.2 Wspieranie różnorodnych form samopomocy np. grup AA.	koordynacja GKRPA Inne podmioty	Rodzaj prowadzonych działań Liczba osób objętych działaniami.	j. w.

ZADANIE 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom w stanie nietrzeźwym, osobom nieletnim (do lat 18), na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Planowane działania :

- Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, w tym przeprowadzenie kontrolowanego zakupu alkoholu zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami NPZ
- Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w szczególności podejmowanie działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla osób powyżej 18 roku życia.
- Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w stosunku do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych nieprzestrzegających ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dotyczących reklamy alkoholu oraz sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim lub nietrzeźwym, także sprzedaży na kredyt lub pod zastaw.

ZADANIE 6.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Dofinansowanie różnego rodzaju działań i przedsięwzięć w ramach edukacji kadr, o których mowa w NPZ.

ZADANIE 7.

Zasady wynagradzania oraz zwrot kosztów podróży służbowych członkom gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Ustala się wynagrodzenie dla wszystkich członków komisji za pracę i udział w posiedzeniach komisji w wysokości– 200,00 PLN brutto (wynagrodzenie osobowe, wraz z pochodnymi) na podstawie odpowiednich przepisów ustawy.
2. Członkom komisji, będącymi etatowymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Oleśnica wynagrodzenie, o którym mowa przysługuje, jeśli posiedzenia i prace komisji będą odbywały się poza godzinami pracy Urzędu.
3. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży służbowych tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji według przyjętych zasad. Polecenie każdego wyjazdu służbowego podpisuje i zatwierdza Burmistrz.
4. Członkowie GKRPA wykonują prace będące elementem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską.

Finansowanie programu- źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym Programie są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, tj. za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. „małpki” i przeznaczone są na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Kryścina Bator
Kryścina Bator

